

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ (Мінприроди)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035, тел. (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № 11/10-321 від 10.02.2017

Народному депутату України
Добродому Д. Є.

Щодо будівництва ГЕС на р. Дністер

Шановний Дмитре Євгеновичу!

Міністерство екології та природних ресурсів України щодо будівництва гідроелектростанцій на річці Дністер повідомляє.

Гідроелектростанції на річках незалежно від їх потужності відносяться до Переліку видів діяльності та об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, розробленому відповідно до вимог частини третьої статті 13 Закону України «Про екологічну експертизу» та затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 808. Отже, відповідні проекти підлягають обов'язковій державній екологічній експертизі. Мінприроди висловило зауваження (копія листа від 06.07.2016 № 5/1-8/6360-16 додається), щодо необхідності проведення державної екологічної експертизи, оцінки впливу на довкілля та об'єкти природно-заповідного фонду, які знаходяться в зоні впливу запропонованих об'єктів гідроенергетики.

Крім того, Мінприроди в листі до Міненерговугілля від 26.08.2016 № 5/3-8/8026-16 (додається) звернуло увагу на те, що будівництво каскаду Верхньодністровських ГЕС на річці Дністер може призвести до несприятливих наслідків для довкілля, а також до порушення низки міжнародних зобов'язань України та Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, що потребує від української сторони проведення додаткових міжнародних консультацій, зокрема в частині дотримання вимог Конвенції Еспо.

На наше переконання реалізація проектних рішень має відбуватися за результатом аналізу всіх альтернативних варіантів та з урахуванням соціально-економічних, екологічних та політичних наслідків.

0022376

Мінприроди підтримує занепокоєння громадськості щодо недопустимості знищення територій та об'єктів природно-заповідного фонду та виступає за збереження природних багатств країни для прийдешніх поколінь.

Додатки: 1. Копія листа Мінприроди від 06.07.2016 № 5/1-8/6360-16 на 3 арк;
2. Копія листа Мінприроди від 26.08.2016 № 5/3-8/8026-16 на 2 арк.

З повагою

Заступник Міністра

В.М. Вакараш

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди України)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035; тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;
факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № 03/15-6390 від 16.06.2016
22033/0/1-16 від 14.06.2016
22033/4/1-16 від 29.06.2016

**Міністерство енергетики та
вугільної промисловості**

Про погодження проекту розпорядження
Кабінету Міністрів України

Міністерство екології та природних ресурсів України розглянуло проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026 року» (далі – проект Програми), розроблений Міністерством енергетики та вугільної промисловості, та повідомляє.

Відповідно до статті 14 Закону України «Про екологічну експертизу» державні інвестиційні програми, проекти схем розвитку і розміщення продуктивних сил, розвитку окремих галузей економіки підлягають обов'язковій державній екологічній експертизі.

Процедура проведення державної екологічної експертизи визначена Порядком передачі документації на державну екологічну експертизу, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 31.10.1995 № 870 «Про Порядок передачі документації на державну екологічну експертизу».

Крім того, згідно із частиною 3 статті 39 Закону України «Про екологічну експертизу» забороняється реалізація проектів і програм чи діяльності без позитивних висновків державної екологічної експертизи.

Однією з цілей проекту Програми є зменшення споживання органічних паливних ресурсів і техногенного навантаження на довкілля. Разом з тим, у розділі 4 Програми (сторінки 7 – 8) мова йде про регулювання добових графіків навантаження ОЕС України шляхом залучення для такого регулювання енергоблоків різної потужності. При цьому не йде мова про зменшення споживання органічних паливних ресурсів (вугілля, природний газ), оскільки ГАЕС є споживачами електроенергії.

Мінприроди не погоджується із запропонованим в частині розділів 5.1 – 5.4 проекту Програми будівництвом Дністровської ГАЕС (1 – 3 черга), Канівської ГАЕС у зв'язку з відсутністю оцінки впливу на

Мінприроди
№5/1-8/6360-16 від 06.07.2016

0011130

довкілля чи об'єкти природно-заповідного фонду, які знаходяться в зоні впливу ГАЕС.

Також Мінприроди не погоджується із запропонованим в частині розділу 5.5 проекту Програми будівництвом Ташлицької ГАЕС, оскільки її будівництво буде мати негативний вплив на національний природний парк «Бузький Гард», що пов'язаний із знищенням частини території парку, яка буде затоплена у зв'язку з підняттям рівня Олександрівського водосховища в проектному обсязі на відмітку НІР – 20,7 м.

Крім того не можемо погодитися із передбаченим у розділі 5.8 проекту Програми будівництвом каскаду Верхньодністровських ГЕС.

У разі здійснення зазначеного будівництва буде знищено всі прируслові та руслові природні комплекси національного природного парку «Дністровський каньйон», частину природних комплексів національного природного парку «Хотинський» та Галицького національного природного парку, низку об'єктів природно-заповідного фонду інших категорій.

Території вищезазначених національних природних парків передбачається включити до Смарагдової мережі Європи, створення якої на території України передбачено Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Порушення природного стану цих об'єктів може призвести до зриву виконання зобов'язань України перед ЄС.

Окремі положення проекту Програми потребують додаткового опрацювання з метою забезпечення дотримання вимог природоохоронного законодавства як національного так і міжнародного.

Наміри України побудувати каскад гідроелектростанцій на українській частині басейну р. Дністер можуть мати і політичні наслідки. Так, 29 листопада 2012 року у м. Рим під час 6-ї сесії Наради Сторін Конвенції про охорону та використання транскордонних водотоків та міжнародних озер Україною і Молдовою був підписаний Договір між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер. Договір укладено з метою забезпечення координації спільних дій України і Молдови, спрямованих на розв'язання нагальних транскордонних екологічних проблем, забезпечення сталого екологічного і соціально-економічного розвитку усього басейну р. Дністер. Договір вже ратифікований Молдовою, вживаються заходи щодо його ратифікації Україною. Наміри будівництва 1 – 3 черги Дністровської ГАЕС та, особливо, каскаду Верхньодністровських ГЕС викликають значну стурбованість Республіки Молдова з огляду на обмеженість у доступі до водних ресурсів, особливо у посушливий період. Крім цього, це потребуватиме проведення міжнародних консультацій в частині дотримання вимог Конвенції Еспо.

З огляду на зарегульованість русла р. Дністер, через запропоноване проектом Програми будівництво ГЕС та їх можливий вплив на гідрологічну ситуацію нижче за течію, вважаємо доцільним за участі Держводагентства та наукових установ за відповідним напрямом провести окремі більш ґрунтовні дослідження.

Ураховуючи зазначене, проект розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Програми розвитку гідроенергетики на період до 2026 року» може бути погоджений Мінприроди за умови:

проведення державної екологічної експертизи проекту Програми відповідно до вимог статті 14 Закону України «Про екологічну експертизу»;

оцінки впливу на довкілля чи об'єкти природно-заповідного фонду, які знаходяться в зоні впливу об'єктів гідроенергетики, будівництво яких заплановано проектом Програми;

забезпечення дотримання міжнародних зобов'язань України, зокрема в частині проведення міжнародних консультацій стосовно об'єктів, які можуть мати транскордонний вплив згідно процедур, передбачених Конвенцією Еспо та з урахуванням Договору між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Молдова про співробітництво у сфері охорони і сталого розвитку басейну річки Дністер, підписаного 29 листопада 2012 року у м. Рим.

Міністр

Олег СЕМЕРАК

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
(Мінприроди України)

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035; тел.: (044) 206-31-00, (044) 206-31-64;

факс: (044) 206-31-07; E-mail: secretar@menr.gov.ua; Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № _____

**Міністерство енергетики та
вугільної промисловості України**

Про розвиток гідроенергетики
на період до 2026 року

Міністерство екології та природних ресурсів України, як заінтересований центральний орган виконавчої влади, за результатами розгляду проекту розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Програми розвитку гідроенергетики України на період до 2026 року» (далі – Програма), листом від 06.07.2016 № 5/1-8/6360-16 висловило зауваження щодо зазначеної Програми та на прохання екологічної громадськості офіційно оприлюднило цей лист (додається).

Проте розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 № 552-р зазначена Програма була схвалена без урахування зауважень Мінприроди.

У зв'язку з цим звертаємо увагу на те, що будівництво каскадів ГЕС на річках може призвести до несприятливих наслідків для довкілля, зокрема, зміни середовища існування та втрати низки видів тварин і рослин; розвитку несприятливих геологічних процесів (зсуви, ерозія берегів тощо); зміни природного ландшафту та втрата рекреаційної привабливості; впливу на розвиток природних гідробіологічних процесів (можлива зміна гідрологічного режиму річок, а в окремих випадках – зміна русла), крім того, будівництво каскаду гідроелектростанцій створює додаткові ризики під час паводку в регіонах внаслідок руйнації дамб та підтоплення територій.

Гідроелектростанції на річках незалежно від їх потужності (включаючи малі гідроелектростанції) віднесені до об'єктів, що становлять підвищену екологічну небезпеку, тому, відповідно до Закону України «Про екологічну експертизу», їх розміщення і будівництво має здійснюватись лише на підставі позитивного висновку державної екологічної експертизи щодо оцінки впливу на навколишнє природне середовище.

Зважаючи на соціальну напругу, обумовлену активізацією будівництва об'єктів гідроенергетики на річках, зазначене питання є предметом постійного контролю з боку громадськості.

0013982

Звертаємо вашу увагу на те, що першочерговим ступенем проектування та будівництва об'єктів гідроенергетики має бути виконання науково-дослідних робіт щодо можливостей розвитку їх гідроенергетичного потенціалу, розроблення і затвердження схем комплексного використання водних та гідроенергетичних ресурсів річок України, уточнення обсягу невикористаного економічно ефективного гідроенергетичного потенціалу. Однак строки виконання згаданих заходів (пункти 8, 9 додатку 2 до Програми) передбачені Програмою на 2017 рік, тобто після початку у 2016 році реалізації проектів будівництва об'єктів гідроенергетики.

Ураховуючи зазначене, просимо забезпечити виконання цих робіт як першочергових, вже починаючи з 2016 року.

Міністр

Остап СЕМЕРАК